

Короткий опис навчальної дисципліни

«МЕДИЧНА ПЕРСОНАЛІСТИКА»

Спеціальність	222 «Медицина»
Освітній рівень	другий (магістерський)
Термін вивчення (курс)	1, 3 курси
Форма навчання	денна, заочна
Кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Короткий зміст дисципліни: навчальна дисципліна «МЕДИЧНА ПЕРСОНАЛІСТИКА» є одним із невід'ємних компонентів всесвітньої та української історії медицини. Вона є великим комплексом знань, який інтегрував у себе теоретичні знання, наукові відкриття, технічні винаходи та практичні напрацювання визначних вчених, лікарів-практиків у галузі профілактики, збереження та зміцнення людського здоров'я, лікування – від найпримітивніших засобів до найсучасніших методик і технологій. Йдеться вивчення студентами значної інтелектуальної спадщини, людського досвіду, досягнень, відкриттів, які стосувалися не лише практичного надання допомоги хворій людині, боротьби із різними захворюваннями, епідеміями, але і створення медичних установ та керівництва ними, заснування академічних центрів та наукових шкіл у різних країнах світу та Україні.

«МЕДИЧНА ПЕРСОНАЛІСТИКА» передбачає вивчення теоретичної і практичної спадщини визначних персоналій – великих вчених-медиків минулого, починаючи від перших лікарів епохи Стародавнього Світу (Єгипту, Вавилону, Індії, Китаю, Греції, Римської імперії тощо), середньовічних мислителів-універсалістів (представники і засновники академічних центрів у Салерно, Монпельє, Падуї, Парижі, Лювені, Болоньї тощо), які працювали на межі філософії, анатомії, мистецтва, засновників перших шпиталів і лікарень, до вчених, які своїми експериментальними дослідженнями заснували окремі наукові школи, медико-біологічні напрямки, галузі в новій та новітній історії медицини – кардіологію, ембріологію, епідеміологію, генетику, гістологію, вірусологію, тощо, а також тих науковців, які працюють сьогодні над сучасними розробками і технологіями. Окрема увага приділена видатним постатям медицини, розвитку медичної науки і освіти в Україні в різні періоди, історії зародження та діяльності найбільших вітчизняних академічних центрів – медичних факультетів, університетів, академій, а також лікувальних закладів – лікарень, шпиталів, клінік, діячі яких зробили визначний внесок у розвиток світової медицини.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять:

Теми лекційних занять:

Модуль 1. Становлення історичної персоналістики: минуле медицини крізь призму життя та діяльності видатних особистостей

Тема 1. Зародження первісних знань про хвороби та лікувальну практику у добу становлення людської общини.

Тема 2. Зародження медичної професії, етико-правової регламентації діяльності лікарів у країнах Месопотамії, Стародавнього Сходу та Античного Причорномор'я

Тема 3. Внесок мислителів-універсалістів Середньовічної Європи та Арабського світу у розвиток медицини.

Тема 4. Видатні постаті Європейського Просвітництва. Вплив природничо-наукових відкриттів на зародження фізіології, ембріології, мікробіології, гістології та гігієни в період Нової історії (XIX - початок XX ст.).

Тема 5. Теоретична та практична спадщина провідних вчених-медиків новітньої історії медицини.

Теми семінарських занять:

Тема 1. Зародження первісних знань про хвороби та лікувальну практику у добу становлення людської общини.

Тема 2. Зародження медичної професії, етико-правової регламентації діяльності лікарів у країнах Месопотамії, Стародавнього Сходу та Античного Причорномор'я

Тема 3. Внесок мислителів-універсалістів Середньовічної Європи та Арабського світу у розвиток медицини.

Тема 4. Видатні постаті Європейського Просвітництва. Вплив природничо-наукових відкриттів на зародження фізіології, ембріології, мікробіології, гістології та гігієни в період Нової історії (XIX - початок XX ст.).

Тема 5. Теоретична та практична спадщина провідних вчених-медиків новітньої історії медицини.

МОДУЛЬ 1. Становлення історичної персоналістики: минуле медицини крізь призму життя, інтелектуальної та практичної спадщини видатних постатей

Тема 1. Вступ до медичної персоналістики, її завдання, зміст та функції. Зародження первісних знань про хвороби та лікувальну практику у добу становлення людської общини. Зародження медичної професії, етико-правової регламентації лікувальної практики у країнах Месопотамії, Стародавнього Сходу та Античного Причорномор'я.

Тема 2. Внесок мислителів-універсалістів Середньовічної Європи та Арабського світу у розвиток медицини. Видатні постаті української медицини X-XVIII стст.

Тема 3. Видатні постаті Європейського Просвітництва. Вплив природничо-наукових відкриттів на зародження фізіології, ембріології, мікробіології, гістології та гігієни в період Нової історії (XIX - початок XX ст.).

Тема 4. Теоретична та практична спадщина провідних вчених-медиків новітньої історії медицини.

Тема 5. Вчені-лауреати Нобелівської премії, відкриття яких вплинули на розвиток сучасної медицини.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Студент повинен знати:

- 1) медична персоналістика має розглядатися як дослідження внеску визначних постатей минулого, винахідників, які завдяки своїй інтелектуальній праці та практичним навичкам вплинули на розвиток медицини та формування окремих медико-біологічних напрямків;
- 2) історичні обставини зародження та становлення професії лікаря, морально-етичних засад та нормативного регулювання лікувальної практики, еволюції соціального статусу лікарів у різні періоди людської цивілізації;
- 3) авторів відкриттів та винаходів в галузі точних та природничих наук, які визначили подальший розвиток медицини в Україні;
- 4) досягнення лікарів-практиків у галузі профілактики, збереження та зміцнення людського здоров'я, лікування хвороб відповідно до періодизації української історії;
- 5) теоретичну та практичну спадщину видатних вчених стародавнього Світу, епохи Відродження -медиків Буковини та Буковинського державного медичного університету;
- 6) характеризувати та інтерпретувати джерела зі світової та вітчизняної історії медицини України

Уміти:

- 1) працювати з науковим текстом та історичними джерелами;
- 2) застосовувати методи біографістики, історизму, синхронності;
- 3) розробляти презентаційні матеріали та виступати з ними перед аудиторією;
- 4) виконувати індивідуальні творчі завдання, готувати студентські публікації на наукові форуми

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання навчальної дисципліни:

Доктор історичних наук, професор
кафедри соціальної медицини та ОЗО

Марія МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК

Завідувач кафедри соціальної медицини
та організації охорони здоров'я
к. мед. н., доцент

Ігор НАВЧУК